

PREZES
PROKURATORII GENERALNEJ
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, 18 kwietnia 2019 r.

KR-51-219/19/TSR
W/ 12958 /19

Pan

Adam PODGÓRSKI
ZASTĘPCA SZEFA
KANCELARII SEJMU

Szanowny Panie Ministrze!

W odpowiedzi na pismo z dnia 18 marca 2019 r., nr GMS-WP-173-62/19, dotyczące zaopiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3288), w załączeniu przekazuję opinię Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej do przedłożonego projektu.

PREZES
Prokuraturii Generalnej
Rzeczypospolitej Polskiej
2 yuzewi szanowny
Marcin Kopycki

Otrzymują:

adresat – 1 egz.,
a/a – 1 egz.

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz. 25. 04. 2019

Data wpływu

**Opinia do projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych
ustaw (druk nr 3288)**

W związku z otrzymaniem do zaopiniowania *projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw* zauważa się, co następuje:

1. Projektowana ustawa zakłada wprowadzenie trojkiego rodzaju rozwiązań normatywnych: dodanie do Kodeksu karnego nowego środka karnego (projektowany art. 39 pkt 1a k.k. oraz dalsze związane z nim przepisy), rozszerzenie zakresu obowiązywania zasady *incompatibilitas* w wypadku posła i senatora o zakaz wykonywania pracy na podstawie stosunku pracy w spółkach prawa handlowego, w których Skarb Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego posiadają bezpośrednio lub pośrednio co najmniej 10% akcji lub udziałów (projektowana modyfikacja art. 30 ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora) oraz wprowadzenie publicznego rejestru umów zawieranych przez jednostki sektora finansów publicznych i partie polityczne, zaś w wypadku partii politycznych – dodatkowo rejestru wpłat (projektowane przepisy w ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych oraz ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych).

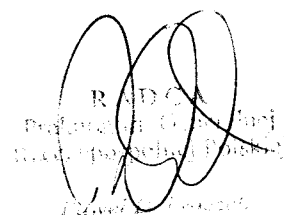
2. Zdaniem Prokuraturii Generalnej należy ponownie rozważyć zasadność projektowanej nowelizacji Kodeksu karnego, która miałaby polegać na wprowadzeniu nowego środka karnego w postaci zakazu pracy, pełnienia funkcji w instytucjach państwowych i samorządowych oraz spółkach prawa handlowego z udziałem Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego oraz zakaz ubiegania się o zamówienia publiczne. Za taką oceną przemawiają następujące argumenty.

Po pierwsze, Kodeks karny zawiera już środek karny w postaci zakazu zajmowania określonego stanowiska, wykonywania określonego zawodu lub prowadzenia określonej działalności gospodarczej (art. 39 pkt 2 k.k.). Potencjalny zakres zastosowania tego środka obejmuje wszystkie sytuacje, w których zastosowanie znalazłby nowy projektowany środek karny. Wartością dodaną byłaby zatem jedynie możliwość orzeczenia zakazu ubiegania się o zamówienia publiczne. Nie wydaje się jednak, aby usankcjonowanie wyłącznie ww. zakazu jako środka karnego miało istotnie przyczynić się do realizacji celu przyświecającego projektodawcy, którym jest przeciwdziałanie zjawisku korupcji.

Po drugie, projektowana ustawa zawiera sprzeczne rozwiązania dotyczące okresu, na który ma być orzekany analizowany środek karny. Z jednej strony zmodyfikowany art. 43 § 1 k.k. wskazuje na okres od roku do lat 15, z drugiej strony dodawany art. 40 § 3 k.k., określający sytuacje, w których ma być orzekany ww. środek, przewiduje jedynie dożywotnie go orzekanie.

Po trzecie, analizowany środek karny wydaje się być rozwiązaniem nieproporcjonalnym, biorąc pod uwagę, że projektowany art. 40 § 3 k.k. zakłada orzekanie go wyłącznie obligatoryjnie i dożywotnio. Warto zwrócić uwagę, że obowiązek orzeczenia przez sąd określonego środka karnego wyłącznie dożywotnio Kodeks karny przewiduje jedynie w razie ponownego popełnienia przez sprawcę przestępstwa stanowiącego podstawę jego orzeczenia (zob. np. art. 41 § 1b, art. 42 § 4 k.k.). W konsekwencji projektowany środek karny wydaje się być nadmiernie represyjny.

Po czwarte, projektodawca nie przewidział jakichkolwiek mechanizmów wykonania projektowanego środka karnego, w szczególności w drodze dodania odpowiednich przepisów w rozdziale XII Kodeksu karnego wykonawczego. W konsekwencji projektowany środek karny, w obecnej wersji, w razie orzeczenia przez sąd będzie niewykonalny.

RZECZNIK
PRAW OBYWATELSKICH
Urząd Rzecznika Praw Obywatelskich
ul. Chałubińskiego 1
00-901 Warszawa